

Ағұрагара

XIII

Агәрагара

Ари ахтыс, аиашаз уажэы ианысгәлашәо, даара сарыччоит.

Ахәйцра ухәеит ҳәа шақа гәырьра, шақа гәырььяра, шақа агәрагара ацузеи.

Аибашърашътахъ, ҳахынхоз ақытаabyлra иалтыз аарла, аарла апъсы аталара иағын. Ағнқәа ана-аара еиқәхазрыпъсаһәага ҭан.

Сара сқытта Азғобжыа анкъа апьшзара иагоз, кыршықәса аибашъра афөы ахышәшәон. Сан қытала Дыңғъардатәйн. Аибашърашътахъ, лتاацәа аныгәхъаалгалакъ, - уаала сычкәын, ажәабжъ шаҳхәо иҳамбазакәа ҳнеиуеит ҳәа, слыман шыапыла амөа ҳанылон. Амөа кырбжъан.

Ажәабжъкәа, алакәкәа, ишақәхалакъ сан, саапъсара схалырштырц лтахын. Сара атәзыуара салагон, сыштылхырц стахын, аха сан лчымазарақәа рнағсан, уаҳа налылымшо лыпъсы аарла итан.

Абар, аилахәларагы иалагон, абгақәа ана-ара руубжъы абна иалығфа ианалагалакъ сыйысы схытцуан. Убас шәарак сылсуан сшыапқәа дысызшәа, исытпъсаауан.

– Нана, сшәоит, ҳанбанеиуей?

– Уан дукәыхшоуп, даға хәычык, ичҳа ухатами, уара уоуп сзықәггәйбәуа ҳәа өаалтуан. Сара сгәы еиҳагыы итыпъсаауан.

– Умшәан, убжъы ҭганы ашәа аҳәара уалага, саргыы иуцысхәоит, ҳәагыы наңылтсон, аха лыбжъы абжъаапъны еипъшымызт уажәы.

Аха, саапъсареи сшәареи еилалан, сылаңырзқәа тәааза илбааздон. Сан илбархәа сшәаны лқалт кны снеиуан, зны сыблақәа хызыон ишылашьцоз сымбарцазы.

– Нана амашына ҳамазтгы, ма аөы ҳақетәар абғагыы ҳахъзазомызд, акы схәозшәа қастсон, сан сышшәоз лысмырбарцаз.

Ибахауама, ма аөы ҳамазтгы?..

– Аа, сыхазына, ағысы ухәама, абар, абар, афырхәа абна днылалан, чындук аалылхын амахәқәа аарыцқыан, – Аа, уст, афырхатса, уақәтәа, уст, ләзән дағеа чын хәыңык аалылхын, – ари ақәамчы ауп, уас, исырба уфырхатцара ләзән амға сылтейит.

Хай, сәән сөйс снақәтәеит. Чоу, ҳәа сәкамчы ахысқьеит. Ахы шәсүхъза сәәеит. Ехе-хеи сыртрит, сан лахъ сыйнхъапұшын бсыхъза налықәғысқит.

Уажәазы, сгәы иснатон өыхәак сақәтәан сыштықыссаа лапъш схымзо снеиуазшәа. Сгәы тыпъсаауан, убас истахын уи апъхыз ссир лабәбахар, знымзар, зны... Сангзы дсыштың ахәларағы наҳахъзон еиңш санду лгәашә ҳнадгылт. Саапъсара абақаз, сшәара абақаз, зынза исхаштит абгақәа рыбжыгы сгәы сымызкьоз, уажәы исахаզомызт.

Исаҳауз санду лыбжыхаа акэйн, - уанду дукәыхшоуп, ишпәаузхай, ушпәахатцаеи усымбеижтеи. Ҳай, сышпәаургәрььеи, лнапыпъхақәа исыкәлыршаз адунеиағ ақы сацәымшәо амч сыйтаз, зыгәра згоз, сзыхъчоз иахъагы исыщуп.

Лызхара слызбомызт. Аиашаз, Аибашъра иалагазар слымбазацызт. Усқанаахыс, кыраамта ңазшәа сгәы иабон, саргыы сылабжышқәа сыйнымкылакәа санду снапқәа лыкәсыршон еиха-еиха, сығегыы сааигәара апъсы ашъарц атахызшәа ашъац илиан, уажәы абар ақамчы, абар иара счын-сөыхәа агәы сыйтазтаз, сгәы зрыңәңәаз агәрагара сыйтаз. Ахәычра ухәеит ҳәа, шақа гәырбъара, шақа агәрагара, шақа гәырбъара ацузеи. Шақа насыпъ сымаз, уажә ауп ианеильискаауа, уи уцзааеит упъсы танатцы угәалашшәара иалыпъхо лашаран. Уахъ лассы-ласс ахынхәра, уи зынза дағақуп, уаназыпъшым иаацәыркъоит, уарыччоит, уагъартәзыуоит зны-зынла ахәычеипъш, угәгыы тыпъсааеит усқанеипъш.